
FORENINGEN FOR STÅLINGSRAMTE THULEARBEJDERE

Bestyrelsen

Aalborg d. 24. juli 2006

Sundhedsudvalget
SUU alm. del - Bilag 628
Offentligt

**Sundhedsudvalget
Folketinget,
Christiansborg,
1240 København K**

*ATT.: Sekretariatet.
Christiansborg*

På foreningens vegne beder jeg venligst om, at sekretariatet vil videresende vedlagte brev til alle sundhedsudvalgets medlemmer.

På grundlag af dette brev og for at uddybe nogle af de i brevet omtalte punkter for udvalget, beder foreningen hermed om foretræde for udvalget.

Vi ved at der lige nu er sommerferie, men forventer så at vi i samarbejde kan findes et tidspunkt i løbet af efteråret.

På foreningens vegne;

*Med venlig hilsen
Hugo Elmer*

FORENINGEN AF STÅLINGSRAMTE THULEARBEJDERE
v/ Næstformand Hugo Elmer, Agrihøj 13 Visse , 9210 Aalborg SØ
telf.: 98314110 – M.: 20964110 – mail; elmer@gvdnet.dk

NB!

Jeg beder venligst sekretariatet om - ved svar pr. mail - at anvende begge nedennævnte adresser:

Privat: elmer@gvdnet.dk

Arb.: hugo.elmer@fabricom.no

FORENINGEN FOR STRÅLINGSRAMTE THULEARBEJDERE

Bestyrelsen

Aalborg d. 13. juli 2006

**Sundhedsudvalget
Folketinget,
Christiansborg.
1240 København K**

Til alle medlemmer af sundhedsudvalget.

Efter den seneste tids debat om forholdene omkring Thulebasen i Grønland og specielt efter den megen, men noget upræcise omtale efter udsendelsen af de to rapporter forfattet af Risø om Plutoniumforurening i området, har foreningens bestyrelse besluttet at skrive dette brev primært som information til alle sundhedsudvalgts medlemmer.

Risø beskriver i sin rapport, at der er konstateret Plutonium forurening i landområdet omkring Thulebasen, samt ude i havet ved North Star Bay, som området hedder, hvor selve nedstyrningen af B52 flyet med fire brintbomber styrtede ned d.21. jan. 1968.

Som det vel er jer alle bekendt, har der i folketinget været stillet en del spørgsmål desangående. Spørgsmålene er stillet til udenrigsministeren og til forsvarministeren. De er er i høj grad formuleret ud fra de oplysninger, som Risø har fremlagt i de nævnte rapporter.

Vi har mange af disse svar og må undres over de ofte lidt vage svar, der er formuleret, så de derfor vil medføre endnu flere spørgsmål. Det burde dog ikke være så vanskeligt at svare præcist!

Foranlediget heraf vil vi gerne gøre opmærksom på følgende:

”Foreningen for Strålingsramte Thulearbejdere” består hovedsageligt af folk der i 1968 boede og arbejdede på Thule basen.

Mange deltog allerede få timer efter ulykken i eftersøgningen af flyets besætning. Flere blev derfor fundet ret hurtigt, mens de to sidste blev fundet næste dag.

Til orientering skal vi oplyse, at da ulykken skete var det mørkt hele døgnet – arktisk nat - og det frøs mellem 30 & 40 grader!

Det var også under disse arktiske forhold, at oprydningen på havisen ud for Thule Air Base foregik!

Alle tog mere eller mindre del i oprydningsarbejdet på forskellig måde. En hel af personalet deltog direkte fysisk aktivt i oprydningen og i de dengang nødvendige ændringer der forholdsvis hurtigt blev iværksat. Dels for at finde metoder for opbevaring

af is og sne fra ulykkesområdet og dels for at opbevare de mange havarede flydele, som den kommende sommer skulle sendes til USA.

Alle de flydele fra vraget der kunne findes, blev læsset og kørt ind til basen for opbevaring på et defineret område lige syd for et af beboelsesområderne.

For at denne oprydning kunne foretages blev der ret hurtigt etableret en isvej med markeringer ud til nedstøringsstedet. Der blev opsat forskellige containere med teknisk udstyr og værktøj derude, der blev opsat generatorer og opsat lys. Der var i en periode ret stor trafik mellem basen og ulykkesstedet. En meget stor del af dette arbejde blev udført af danske statsborgere - vel og mærke;

- uden, at der i forvejen var givet udførlige instruktioner i, hvordan man skulle håndtere opgaverne og mere specielt,
- uden at der blev givet præcise oplysninger om, hvordan man skulle forholde sig til den konstaterede radioaktive ståling på stedet!

De senere opsendte danske eksperter tog noget løst på tingene! De vidste heller ikke rigtigt hvordan man skulle operere i strålingsområderne!

Man var på hverken på Thule basen eller i Danmark i jan. 1968 forberedt på, at der kunne ske sådan en ulykke!

Man oprettede godt nok et overvågningscenter i en nedlagt beboelsesbarak, hvor alle der havde været ude på isen, skulle ind igennem og her bl.a. måles med følsomme radiologiske instrumenter, som der iøvrigt også var mangel på!

Disse kikkede lystigt, hvergang der blev målt.

Til at begynde med blev alt tøj, der havde været brugt ude på havisen, kasseret, og efter et tvungne brusebad blev der udleveret nyt tøj.

Det varede måske en dag eller to, så var det slut med det.

Dette skyldes formentlig flere forhold.

Dels havde man ikke tøj nok, dels så blev køretøjerne ikke vasket.

I det hele taget blev det aldrig til nogen effektiv kontrol, hvilket f. eks. betød at køretøjerne f. eks. kørte direkte til messerne!

Hvilket igen betød, at materiale fra ulykkesstedet blev spredt ret hurtigt over hele baseområdet!

Siden ulykken har en stor kreds af tidligere thulearbejdere arbejdet på dels;

- at få udleveret alle tilgængelige oplysninger om ulykken, og
- at få foretaget en reel helbredsundersøgelse, hvori der indgår en radiologisk / isotopisk måling af evt. modtagen stråling.

Nu hvor vi nærmer os 40 år fra ulykkestidspunktet må vi stadig erkende, at det endnu ikke er foretaget!

Vi erkender dog, at der har været nogle undersøgelser af nogle thulearbejdere. Men disse har ikke været defineret f.eks. i et kommissorium og de har ikke indbefattet en radiologisk måling af evt. modtagen stråling. Disse undersøgelser er/ var ikke meget bevendt og resultaterne herfra må afvises.

På grundlag af de tidligere nævnte fremkomne rapporter fra Risø, er der nu også fra "Det Grønlandske Landsstyre" udtrykt ønske om, at der foretages en helbredsundersøgelse af de grønlændere der færdes i området.

Vi tolker dette således, at der nu fra Grønland stilles krav om undersøgelser på linie med dem som vi nu i mange år har anmodet de danske myndigheder om at foretage.

Vi henleder her venligst opmærksomheden på, at der stadig arbejder mange hundrede danske statsborgere på Thule basen og – det har der gjort i alle årene siden ulykken!

Vi har den opfattelse, at Sundhedsudvalget er et lov-forberedende udvalg – og vi må derfor udtrykke, at det er vores fornemmelse, at der forsat ikke i dansk lovgivning er regler for, hvordan man som stat behandler sine borgere, hvis de måtte være udsat for radioaktiv stråling af en eller anden art.

Vi føler derfor, at det er på tide at der tages initiativer til at bringe denne del af den danske lovgivning i overensstemmelse med det samfund vi har idag.

Det betyder, at hvis en ulykke skulle ske, så ved man hvem der skal aktiveres og de relevante personer ved, hvordan der skal handles. Der bør til enhver tid være fastlagt regler for dette.

Det vidste man bestemt ikke d. 21. jan. 1968.

Endvidere må vi stadig forundres over at de to Risø rapporter kun omtaler stoffet plutonium.

Vi ved idag efter mange års research, at plutonium ikke bare er Plutonium, der findes flere typer!

Vi ved ligeledes, at der ved ulykken blev spredt flere forskellige giftstoffer ud over området. Giftstoffer som er endnu farligere end plutonium.

Det står der ikke noget om i Risø rapporterne!

Vi påstår derfor, at der forsat tilbageholdes oplysninger om de reele udslip af radioaktive stoffer ved ulykken. Både om de aktuelle mængder og de faktiske antal / typer radioaktive stoffer.

Vi vil forsat arbejde på, at få de faktiske oplysninger frem.

Men vi vil også arbejde på, at man idag og fremover gør sig bevidst om, hvilken risiko vi kommer i, hvis en lignende ulykke skulle ske igen på dansk territorie.

Det er bestemt et muligt scenarie.

Vi er indstillet på at bede sundhedsudvalget om at vurdere situationen og tage de nødvendige tiltag til at man er langt bedre forberedt, såfremt en srålingsulykke igen skulle ramme Danmark.

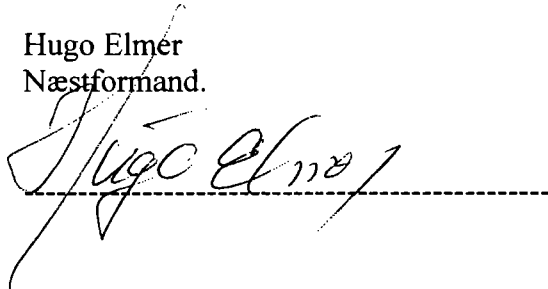
Det vil føre for vidt her i dette brev at informere om alle detaljer og f. eks. om hvilken stråling folk har været udsat for ud over plutonium.

Vi har derfor også besluttet, at bede om foretræde for udvalget med henblik på at give en mundtlig redegørelse om den stråling folk blev udsat for i 1968, - og for at søge at påvirke udvalget til;

- dels af få afsluttet Thule Sagen på en for Danmark værdig måde, og
- dels for at tage de nødvendige tiltag således at man er meget bedre forberedt næste gang der sker en ulykke af denne art!

Med venlig hilsen
pbv.

Hugo Elmer
Næstformand.

A handwritten signature in cursive script, reading "Hugo Elmer", written over a horizontal dashed line.

FORENINGEN AF STÅLINGSRAMTE THULEARBEJDERE
v/ Næstformand Hugo Elmer, Agrihøj 13 Visse , 9210 Aalborg SØ
telf.: 98314110 – M.: 20964110 – mail; elmer@gvdnet.dk
